

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ИБРАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

№ 25

12.11. 2015ел

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай жирлегендә мәдәниятне үстерү " муниципаль максатчан программасы турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты карары:

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» озак сроклы муниципаль максатчан программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга <http://aksubaevo.tatar.ru> Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлегенә мәгълүмати стендларында да.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Аксубай муниципаль районы

Иске Ибрай авыл жирлеге

Башкарма комитет житәкчесе:

М.Т. Миннегулов

Расулган
Иске Ибрай авыл җирлегенә
Башкарма комитет
Җитәкче Карары Белән
12.11.2015 ел № 25

ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
»2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске
Ибрай авыл җирлегендә мәдәният үсеше"

Иске Ибрай авылы

Программа Паспорты

Программа исеме	«2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программа масатлары	Аксубай районы Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгәтләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният учреждениеләренең, кинематография сэнгатенең шөһәр халкы һәм кунаклары өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законны хокукларын һәм мәнфәгәтләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, «Аксубай муниципаль» районының Иске Ибрай авыл жирлегендә аларның күренешләрен кисәтү һәм кисәтү нигезендә арттыру
Программа бурычлары	1. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү; заманча музыка сэнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликларны профилактикалау һәм кисәтү; халыкның террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру вакыты	2016-2020 еллар
Подпрограммалар	- "2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү» »2016-2020 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау"
Программаны финанслау күләме	2016-2020 елларга Программаны финанслау күләме мең сум тәшкит итә, шул исәптән: 2016 ел -666 мең сум 2017 ел 674 мең сум 2018 ел 682 мең сум 2019 ел 690 мең сум 2020 ел 698 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм бюджетларны формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәдәге, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетынан акча бүлеп биру

<p>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләргә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижеләгә күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2020 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; сәнгать үзешчәнлеген клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; торак пункт халыкларының этномәдәни үзешчәнлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 кә кадәр чара дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданның белән уртак проектлар саны 2 проектка кадәр; торак пунктта "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террор һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат кинлеген формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл җирлеге Советы; Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл җирлегендә 3 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе үз эшчәнлеген алып бара. Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл җирлегендә мәдәният объектларының гомуми чөлтәре: 3 гомуми кулланышта булган китарханә, 3 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл җирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2014 елда җирлек бюджетыннан 666 мең сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 3 кеше тәшкил итә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр буенча, мәдәният учреждениеләренең хәзерге чөлтәре халыкның сорауларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә җитәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләренең чагыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең күләме һәм төрләре

гражданнарның сорауларына, өстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбелдекле белем бирү, чаралар үткәру, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологияле жиназлар, шулай ук халыкның төрле категорияләргә өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнүчеләр өчен һәм тормыш эшчәнлегенә башка чикләүләргә белән мәдәният учреждениеләренәң уңайлылыгын тәмин итү чаралары белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырмау;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткәру, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак кулланы өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар дефициты

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңу механизмы

Проблеманың эчтәлегенә	Жиңу механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәргә гражданнарның сорауларының бөтен диапазонын да каплай алмый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын керту
Мәдәният учреждениеләренәң матди-техник базасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләу, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегенә чикләнган кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренәң житәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән жиһазландыру, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүчеләр гражданнар өчен мәдәният учреждениеләрен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм керту кирәклегенә	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Рискны көйләү һәм идарә итү чаралары

аларның программа максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлау һәм куркынычларны идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - координаторы Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегенә башкарма комитеты башкара.

Иң житди куркынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс куркынычын чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижеләргә бәйле рәвештә күрсәткечләргә ел саен төзәтү тора. Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлегенә бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлегенә механизмларын

формалаштыру юлы белән башкарыла. Административ куркыныч программаны нәтижәсез идарә итү белән бәйле, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә килерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны ағымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

Программа күрсәткечләренә (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау;

халыкка мәгълүмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәгълүматны ачык бастырып чыгару.

Рисклар белән идарә итү буенча чаралар кабул итү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла.

Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижәләргә тасвирлау

Программа һәм аны гамәлгә ашыру вакыты

Программаның максаты 2014-2020 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнә.

Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлеген социаль-икътисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге ағымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать учреждениеләренә жәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләгә хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә халык сәнгать кәсепләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижәле файдалануын тәмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлеккә үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган.

"2016-2020 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерүгә, заманча музыка сәнгәтен үстерүгә максат итеп куя. Жирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөйрәсендә бүгенге торышын, концерт учреждениеләренә 2020 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау " подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай

авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016-2020 еллар.

Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге бюджеты акчаларын куллануны күздә тотта.

Программаны финанслауның гомуми күләме 3410 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел 666 мең сум

2017 ел -674 мең сум

2018 ел 682 мең сум

2019 ел 690 мең сум

2020 ел 698 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәмин итү фаразлау характерында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлеген тәмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контрольдә тотта. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Программаның социаль-иқтисади нәтижәләлеген бәяләү

Мәдәниятнең төп үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, шәхесләрнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә күренә, бу ахыр чиктә жәмгыятьнең эшчәнлегенә нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлаучы индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет

Подпрограммалар үз нәтижелелек күрсәткечләрен үз эченә ала. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисади эффекты Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегенә гражданның тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, тиешлечә, Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсын гамәлгә ашыру өчен уңай ижтимагый атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районының Иске Ибрай авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлекне саклауга ярдәм итүче мәдәни кинлекнең бердәмлеген ныгытудә;

ижади эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыklarның һәм мәдәнияттә һәм сәнгәттә мәгълүматның төрлелеге һәм ирешүчәнлеге өчен уңай шартлар тудыруда;

мәдәниятнең икътисади үсеше процессын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз үрелеп бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыklar эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасының формалашуы Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итү белән турыдан-туры бәйлә. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәният үсеше проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелеге программада каралган максатчан индикаторларда һәм күрсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү» подпрограммасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	"2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы Иске Ибрай авыл жирлегенә территориясендә бердәм мәдәни кинлек булдыру һәм саклау;</p> <p>- мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләреннән жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү</p>
Муниципаль ярдәмче	Торак пунктның мәдәниятен, сәнгәтен үстерү, тарихи-мәдәни

программаның бурычлары	мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. Планга ярашлы рәвештә МАССАКУЛӘМ һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткәрү. Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру. Халыкта гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этник һәм конфессиягә мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче "мәдәният" өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү					
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2016-2020 еллар.					
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганаклары булып Аксубай МР Иске Ибрай авыл жирлеге бюджеты акчалары тора Чыгымнар (мең сум).					
	барлыгы	2016	2017	2018	2019	2020
Жирле бюджет акчалары	3410	666	674	682	690	698
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; Сәнгать үзешчәнлегенә клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;					

I. подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Жәмгыятьнең хәзергә үсеш этабының үзенчәлеге булып, кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленең үсүе тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелекнең яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның мәдәни тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм өлеге проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәклегенә белән билгеләнә. Муниципаль подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән –бу мәдәниятне хәзергә шартларда Аксубай районы Иске Ибрай авыл жирлегенә социаль-иқтисади үсешенә мөһим ресурсларының берсе буларак ачуны билгеләүче конкрет адымнар.

Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле куллануны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. Планга ярашлы рәвештә МАССАКУЛӘМ һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткәрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГӨН ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чаралар системасы:

- клуб, китапханә системасында халык белән эшләү буенча эшнәң өстенлекле юнәлешләр билгеләү;

- инновацион формаларны һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәмин итү; мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәмин итү.

мәдәният өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысулларын һәм чараларын эшләү;

торак пунктның социаль-иқтисади үсешендә кинрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү.

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау

Подпрограмманың Исеме	"Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау "(алга таба - Подпрограмма)
Подпрограмманы төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты
Подпрограмманың Максаты	Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә арттыру
Подпрограмманың Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, эшнә һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2020еллар
Подпрограмманы финанслау күләме һәм чыганаclarы:	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен финанслауның гомуми күләме 25, 745 мең сум тәшкил итә. шул исәптән

	<p>2016 ел -666 сум</p> <p>2017 ел -674 сум</p> <p>2018 ел -682 сум</p> <p>2019 ел 690 сум</p> <p>2020 ел 698 сум</p> <p>Искәрмә: подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш</p>
Подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	<p>Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру террор һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат кичлеген формалаштыру;</p> <p>Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
Подпрограмманың үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	Подпрограмманы гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге Советы башкара.

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Подпрограмманы эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, жәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы торучу концепциясе, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү.

Хәзерге вакытта Аксубай районы Иске Ибрай авыл жирлегендә дүрт дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мөселман 4;

Ижтимагый-сәясәти, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылыгы, игелектелеге, конструктив үзара хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, православие чиркәүләре һәм мөселман мәчетләре саны артты.

Шул ук вакытта подпрограмманы эзәрләү һәм аны гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге заманча вазгыятынең киеренке булып калуы белән бәйле.

Терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт һакимияте органнары, жирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәтләр һәм барлык гражданның тырышлыктарын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлеге астында торган иң кискен проблемаларны террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең уңай тенденцияләрен булдыру өлешендә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә, гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. Подпрограмма чаралары

"2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Башкару вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу өчен мөмкинлекләргә киңәйтү; авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2016-2020 гг.	Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге Башкарма комитеты, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының» мәдәният бүлгеге " МКУ. яшьләр эшләре һәм спорт бүлгеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гәмәлгә ашыру өлкәсендә Республика программалар һәм проектлар конкурсында катнашу.	2016-2020гг.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлгеге, МКУ АМР мәдәният бүлгеге, МКУ АМР мәгариф бүлгеге
3	Жирлекнең дини берләшмәләрендә вәгазьләр һәм жомга намазлары вакытында дин тотучыларга системалы мәрәжәгать итү, дин тотуны формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларның терроризм һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләвен булдыруга ярдәм итү.	2016-2020гг.	Торак пункт башлыгы Ибрай авыл жирлеге Башкарма
4	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга экспертиза үткәрүне оештыруга.	2016-2020гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2020гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча), Иске Ибрай авыл

			жирлеге башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакый сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, күпләп булган объектларның, халыкның тормыш тәэмин итү объектларының террорчылыкка каршы сакланышы проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткәрү.	2016-2020гг.	МКУ «Мәгариф бүлеге, МКУ» Мәдәният бүлеге", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ОДМС
7	Рәсми булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2020гг.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессиялар вәкилләре һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әңгәмәләр үткәрү	2016-2020гг.	Аксубай районында Россия Федераль миграция хезмәтенә ТР буенча идарәсе бүлекчәсе (киләшү буенча),
9	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта кешеләр күпләп булган биналарда гамәлләр буенча уку дәрәсләре үткәрүне оештыру	2016-2020гг	Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча), ФДКУ 102 ПЧ ФПС ТР буенча (ярашу)
10	Мәгариф учреждениеләрендә барлык төрдәге сыйныф сәгатьләрен системалы рәвештә үткәрү, экстремизмның теләсә нинди формаларының жәмәгать куркынычлыгын аңлату, бигрәк тә милләтләр һәм диннәр арасында дошманлыкны вәгазләнү	2016-2020гг	МКУ " Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районы дини конфессиялар вәкилләре (киләшү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
16	Подпрограмма чараларын мәгълүмати актыртуны оештыру	Ел дәвамында	"Сельская новь" газетасы редакциясе (киләшү буенча), Иске Ибрай авыл жирлеге клубларында стендлар